

Meva Bajraktarević, dipl.def.oligofrenolog - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Meva Bajraktarević, dipl.def.oligofrenolog
Naziv Teme	Jezički razvoj i izrada individualnog edukacijskog plana za učenike s intelektualnim teškoćama
Rezime/Abstract	<p>Razvoj jezika predstavlja važan dio kognitivnog razvoja djece. Neophodan je za razvoj mišljenja, a i jezik i mišljenje zavise od inteligencije. Smatra se da je čovjeku sposobnost usvajanja jezika urođena. Ipak, to ne znači da će djeca usvojiti jezik bez poticanja i uticaja raznovrsnih jezičkih sredina. Kada usvajaju jezik, djeca moraju naučiti pravila o zvukovima, gramatici, značenju i upotrebi jezika. Stalna potreba za komunikacijom zahtijeva korištenje raznolikog rječnika, adekvatno formirane rečenice, pisanog govora itd. Općenito se smatra da govor osoba sa intelektualnim teškoćama prati iste razvojne etape kao i govor djece tipičnog razvoja, ali uz usporeniji tempo usvajanja. Govor osoba sa intelektualnim teškoćama karakterizira nedostatak kompetentne komunikacije, nerazvijen iskustveni nivo i nejasnoća riječi, siromašan, konkretan rječnik, upotreba sintaksički manje složenih rečenica i slabost u apstraktnim izrazima. Ovaj će rad nastojati utvrditi jezičke sposobnosti učenika sa intelektualnim teškoćama i njihovih tipičnih vršnjaka. Jezički razvoj jedan je od ključnih faktora koji utiče na akademski uspjeh. Učenici sa intelektualnim teškoćama svakodnevno se susreću sa teškoćama u savladavanju pismenosti koja se odražava na nastavu maternjeg jezika, ali i na ostale nastavne predmete. Kako bi učenici sa intelektualnim teškoćama sticali znanja, iskustva, rješavali zadatke u kojima su govorne sposobnosti nužan preduvjet i bez poteškoća pohađali redovne osnovne škole, bitno je procijeniti njihove jezičke sposobnosti u odnosu na njihove tipične vršnjake. Za potrebe izrade magistarskog rada obuhvaćeno je 120 učenika. Uzorak čine učenici sa lakšim intelektualnim teškoćama (N=60) i njihovi tipični vršnjaci (N=60) hronološke dobi od 6 godina do 9 godina i 11 mjeseci, odnosno učenici prvog, drugog, trećeg i četvrtog razreda osnovne škole. Uzorak učenika sa intelektualnim teškoćama i tipičnih učenika izjednačen je po spolu, hronološkoj dobi i razredu koji pohađaju. Jezičke sposobnosti učenika sa intelektualnim teškoćama i tipičnih učenika ispitane su testom UTLD-4 (Utah Test of Language Development fourth edition, Merlin J. Meacham, 2003., prilagodile bosanskohercegovačkom govornom području Vantić-Tanjić, Bajraktarević, 2013). UTLD-4 je test jezičkih sposobnosti. Sastoji se od 122 varijable, kojima se ispituju sljedeća područja: identifikacija slika, značenje riječi, morfološke strukture, ponavljanje rečenica i razlaganje riječi. Rezultati dobiveni ovim istraživanjem pokazuju usku povezanost intelektualnih teškoća sa teškoćama u jezičkim sposobnostima na ispitivanim područjima, dakle teškoću u jezičkim sposobnostima. Individualni pristup u radu nameće se kao jedini efikasan model u edukaciji učenika sa intelektualnim teškoćama. Ključne riječi: učenici sa intelektualnim teškoćama, tipični učenici, jezičke sposobnosti, individualne razlike, individualni edukativni plan.</p>
Datum	10.07.2015
Predsjednik	Dr. sc. Milena Nikolić, docent za užu naučnu oblast „Intelektualne teškoće“ (ekvivalent novoj užoj naučnoj oblasti Specijalna edukacija i rehabilitacija“), Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr. sc. Medina Vantić-Tanjić, vanredni profesor za užu naučnu oblast „Intelektualne teškoće“ (ekvivalent novoj užoj naučnoj oblasti Specijalna edukacija i rehabilitacija“), Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr. sc. Alma Dizdarević, vanredni profesor za užu naučnu oblast „Specijalna edukacija i rehabilitacija“, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	dr.sc. Vesna Bratovčić, docent, uža naučna oblast „Motorički poremećaji i hronične bolesti“ (ekvivalent novoj užoj naučnoj oblasti „Specijalna edukacija i rehabilitacija“) na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Dodatni detalji i lokacija	Dana 10.07.2015. godine u 11,30 sati u Sali za sjednice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.